

Eteiskirjasto innostaa lukemaan iltasatuja

Sipoon lukutaitostrategia – Sibbos läskunnighetsstrategi

Hankkeen tavoitteena on luoda yhdenvertaiset mahdollisuudet saavuttaa hyvä lukutaito lähtökohdista riippumatta

- Luodaan **tasa-arvoisemmat** mahdollisuudet lukutaidon oppimiseen varhaiskasvatuksesta perusopetuksen loppuun.
- Kehitetään lasten lukutaitoa vuosittaisilla **lukutaitoprojekteilla**.
- Aktivoidaan **kodit** mukaan lukutaitotyöhön vanhempainilloissa ja lukutaitoprojekteissa.
- Tiivistetään koulujen, vakan ja kirjaston yhteistyötä ja varmistetaan, että kaikki oppilaat osallistuvat **kirjavinkkauksiin**.
- Tarjotaan opettajille uusia **opetusmenetelmiä** lukutaidon opettamiseen.

Strategia otetaan käyttöön lukuvuonna 2025–2026 kaikissa Sipoon suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa ja varhaiskasvatuksen yksiköissä-

Varhaiskasvatuksessa

- Varhaiskasvatuksessa vanhempainiltoja, henkilökunnan koulutusta ja kirjastoyhteistyötä
- Esiopetuksessa eteiskirjastot

Perusopetuksessa

- vanhempainiltamateriaalit
- Vuosittaiset lukutaitoprojektit – valmiit opetusmateriaalit ja kirjavinkkaukset
- Lukutaidon kehittäjäopettajat joka koululle → verkosto
- Vauhtia vesokoulutuksesta hankkeen alkuun!

Sipoon lukutaitostrategia

Luodaan tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvän lukutaidon oppimiseen kodin, kirjaston ja koulun yhteistyönä.

Lukuläksyistä vauhtia lukemiseen! Luetaan ja keskustellaan kirjoista yhdessä.

Kirjaston vuosikello:
Kirjavinkkaus tai kirjakassit
joka luokkaan, joka vuosi.

Monipuolista pedagogiikkaa
ja joustavia ryhmittelyjä.
Lukutaidon kehittäjä-
opettajien verkosto.

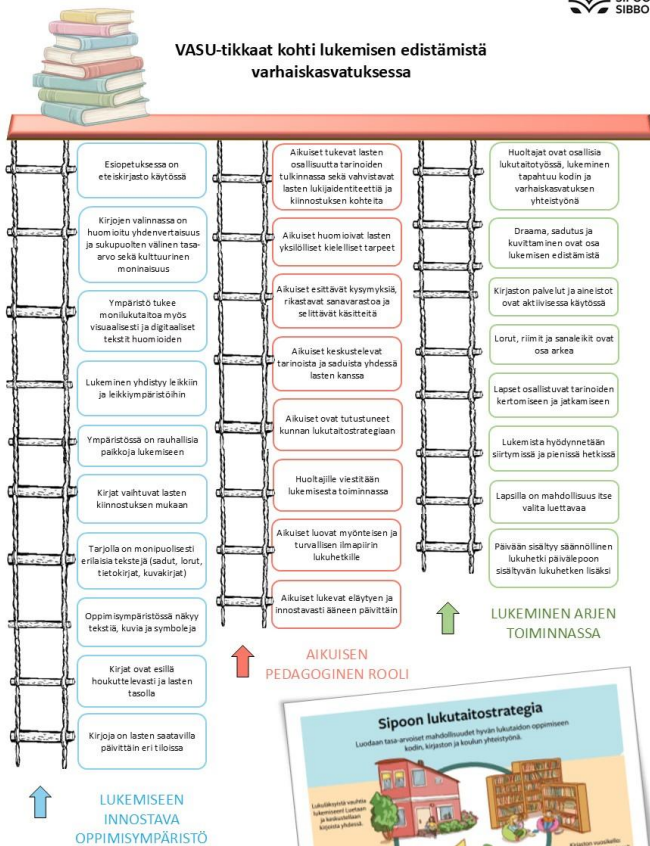

Varhaiskasvatus ja esiopetus

- Tavoitteena kirja tai kaksi päivässä! Luetaan ryhmässä elämyksellisesti ja vuorovaikutuksessa.
- Eteiskirjastot esiopetukseen
- Vanhempainillat
- Lukemisen edistämisen tikkaat

VASU-tikkaat kohti lukemisen edistämistä varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatukseen on laadittu myös vanhempainilta materiaalit eri-ikäisille lapsille, jotta lukemisen merkitys ymmärretään perheissä.

Onnistunut strategia kasvaa ja innostaa myös hanketyön ulkopuolella.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Eteiskirjasto vaatii toimialojen välistä yhteistyötä

- Arki ja vapaa-aika
  - Kuljetuspalvelu
  - Kirjastopalvelut
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
  - Kopa organisoii toiminnan käynnistymisen.
  - Kirjastopalvelut ja päiväkodinjohtajat pitävät toiminnan pyörimässä.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Aikataulutus

- **14 esiopetusyksikköä:** sekä kunnallinen että yksityinen mukana, koska lasten täytyy olla tasa-arvoisessa asemassa.
- Suomen- ja ruotsinkielisiä yksiköitä, eskarilaisia 7–60 per yksikkö. Jos ryhmässä on eskareiden lisäksi nuorempia lapsia, koko ryhmä pääsee käyttämään eteiskirjastoa.
- Kolme kiertävää eteiskirjastoa: kaksi suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen
- Eteiskirjasto on joka vuosi kussakin yksikössä 1–3 kk yksikön koosta riippuen.
- Aikataulussa on huomioitava, että kirjat ehditään palauttaa kirjastolle inventoitavaksi ennen kuin ne lähtevät seuraavaan yksikköön.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Aikataulukus

SUOMENKIELINEN ETEISKIRJASTO 1 Lukuvuosi 2025–2026

Lehmuslinnan päiväkodin esiopetus	25.8.–19.9.
Jokipuiston esiopetus	29.9.–31.10.
Leppätien kielikylpy esiopetus	10.11.–12.12.
Sipoonjoen esiopetus	12.1.–27.2.
Lukkarin esiopetus	9.3.–24.4.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Aikataulutus

TAMBURBIBLIOTEK (läsåret 2025–2026)

Kyrkoby (10)	25.8.–19.9.
Nickby barnträdgård (21)	29.9.–31.10.
Södra Paipis (10)	10.11.–12.12.
Söderkulla förskola (40)	12.1.–27.3.
Gumbostrand förskola	13.4.–8.5.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Logistiikka

- Toimialojen välinen yhteistyö: Kunnan vapaa-ajan palveluilla on oma kuljettaja ja pakettiauto. Hän kuljettaa eteiskirjastoja esiopetusyksiköiden ja kirjaston välillä.
- Samalla kyydillä kulkee tarvittaessa myös kirjavinkkari esittelemään eteiskirjastoa ja vinkkaamaan pari kirjaa eskariryhmään!
- Alkuinvestointi on hyvin pieni: muutama pyörillä kulkeva hylly.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Kirjaston rooli

Lukutaitostrategian tavoitteena on luoda yhdenvertaiset mahdollisuudet käyttää kirjastopalveluja.

- Kirjaston henkilökunta alusta asti mukana suunnittelussa. Yhteistyön rakenteet organisoitiin uudelleen.
- Kirjallinen sopimus yhteistyöstä, vuosikello ja rytmitys.
- Kirjasto valitsee eteiskirjaston kirjat ja merkitsee ne. Hyödynnetään myös poistoon meneviä kirjoja ja vanhempaa aineistoa.
- Kerätään etukäteen kyselyllä päiväkodinjohtajilta tieto lasten omista äidinkielistä. Iltasatu omalla äidinkielellä.
- Yhteistyö päiväkotien kanssa auttaa kartoittamaan, minkä kielten osalta vieraskielisten kuvakirjojen Sipoon omaa kokoelmaa kannattaa kasvattaa.
- Kirjojen välissä olevista kirjanmerkeistä näkee helpoiten, liikkuvatko kirjat kaikissa ryhmissä ja lainataanko joitain kirjoja muita enemmän.

Miten eteiskirjastot organisoidaan koko kuntaan?

Tiedottaminen

- Lukutaitostrategia-hanke perehdyttää päiväkotien johtajat ja laati materiaalit esim. vanhempainilta. Myös eteiskirjaston ohjeistus ja organisointi on järjestetty hankkeesta käsin.
- Päiväkotien johtajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettajat jalkauttavat toiminnan ryhmätasolle.
- Kirjaston työntekijät ja päiväkotien johtajat sopivat kuljettajan kanssa tarkemmat aikataulut.
- Esiopetusryhmän opettaja tai päiväkodin johtaja huolehtii tiedottamisesta vanhemmille.
- Ensimmäinen vuosi on osoittanut, että eteiskirjastot pyörivät ilman hankekoordinaattoreiden työpanosta.

Päättäjien sitouttaminen lukutaitotyöhön

Toimiva kokeilu vakiinnutetaan sitovaksi tavoitteeksi.
Onnistunut pilotointi auttoi sitouttamaan uuteen käytänteeseen.

Lukutaitostrategia osana kunnan valtuustostrategiaa

“Kaikki lapset ja nuoret saavuttavat kansallisen lukutaitostrategian tavoitteet”

Mittari: Asetetaan vuosittain sitovat tavoitteet perustaitojen vahvistamiselle, esim. 2026 lukemisen edistäminen lukutaitostrategian mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen sitovat tavoitteet talousarviossa lukutaitostrategiaan liittyen

“Sipoon lukutaitostrategia on otettu käyttöön ja toteutuu kaikissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköissä.”

Mittari: Kaikissa varhaiskasvatusryhmissä noudatetaan Sipoon lukutaitostrategiaa ja luetaan kirja tai kaksi päivässä elämyksellisesti ja vuorovaikutteisesti. Kaikissa esiopetusyksiköissä kiertää vuoden aikana eteiskirjastot.

